

Mittuniversitetet, Sundsvall

Avdelningen för Samhällsvetenskap

Unga och Politiskt Deltagande

Internets inverkan på ungas politiska
deltagande.

C-uppsats i Statsvetenskap

Frida Ahlbom

Mittuniversitetet, Sundsvall VT15

Innehåll

1. Inledning.....	7
1.1 Syfte	8
1.2 Frågeställningar.....	8
1.3 Disposition	8
2. Tidigare forskning	10
3. Teoretisk referensram.....	13
3.1 Politiskt deltagande	13
3.2 Internetanvändning och politiskt deltagande	14
3.3 Skillnader mellan de yngre och äldre generationerna	16
3.4 Uppställning av hypoteser.....	17
4. Metodavsnitt.....	18
4.1 Val av metod	18
4.2 Urval och Datainsamling.....	18
4.3 Presenterat resultat och analys	20
4.3.1 Förtydligande	21
4.4 Reliabilitet och validitet	22
4.5 Metoddiskussion	23
5. Resultat.....	24
5.1 Nationell internetanvändning	24
5.1.1 Internetanvändning i Sverige	24
5.1.2 Användning av sociala nätverk	25

5.1.3	Internet som informationskälla.....	26
5.1.4	Internet och demokrati	27
5.2	Regionalt politiskt deltagande.....	29
5.2.1	Intresse för politik på olika beslutsnivåer	29
5.2.2	Ungdomars påverkansmöjligheter.....	30
5.2.3	Ungas politiskt intresse	32
5.2.4	Effektivast sätt att påverka politiska beslut.....	33
6.	Analys.....	35
6.1	<i>Unga uttrycker i större utsträckning sitt politiska deltagande på Internet.....</i>	36
6.2	<i>Politiskt deltagande online är inte lika starkt som ett deltagande offline.....</i>	37
6.3	<i>Unga med ett stort politiskt intresse använder Internet i större utsträckning för ett politiskt deltagande än unga med ett litet politiskt intresse.</i>	38
6.4	<i>Unga värderar Internet som informationskälla högre än äldre generationer.....</i>	39
7.	Slutsatser	40
7.1	Vidare forskning.....	41
	Referenslista	42
	Bilaga 1	44

Tabell- och figurförteckning

Tabell 1. Fördelar och kostnader för sociala medier att stödja proteströrelser.....	15
Figur 1. Daglig internetanvändning.....	24
Figur 2. Användning av sociala nätverk.....	25
Figur 3. Daglig användning av olika sociala nätverk.....	25
Figur 4. Viktigaste informationskällan (genomsnitt).....	26
Figur 5. Viktigaste informationskällan (per åldersgrupp).....	27
Figur 6. Internets påverkan på demokratin...	27
Figur 7. Internets påverkan på demokratin (per åldersgrupp).....	28
Figur 8. Intresse för politik (olika beslutsnivåer).....	29
Figur 9. Intresse för politik (per åldersgrupp).....	30
Figur 10. Möjlighet att påverka (olika beslutsnivåer).....	30
Figur 11. Möjligheter att påverka (per åldersgrupp).....	31
Figur 12. Nöjd med demokratin.....	31
Figur 13. Nöjd med demokratin (politiskt intresse).....	32
Figur 14. Möjlighet att påverka (politiskt intresse).....	32
Figur 15. Sätt att påverka politiska beslut (politiskt intresse).....	33
Figur 16. Påverka politiska beslut.....	34
Figur 17. Sätt att påverka beslut (per åldersgrupp).....	34

Abstract

Purpose – Today, there is an increase in the use of Internet and a decline in political participation. A discussion on whether or not the concept of political participation should be broadened to also include political activities online has begun. The purpose of this study is to investigate the view of political participation among youth.

Methodology – This study is quantitative in nature, since it builds on two previous quantitative studies. One is a national study about Swedes and the Internet, and the other on a regional level concerning youth in Skåne. Data from the two studies are used to confirm or disregard four hypotheses which are deduced from the presented theoretical framework concerning political participation.

Key Findings – This study finds support that youth are more political participants on the Internet than the older generation, but also show that traditional political participation is valued higher. Youth have more faith in their opportunity to affect political decisions on different decision-levels. A difference in preferred sources for information has also been detected, and youth value Internet higher as a source for information whereas the older generation prefer traditional media.

Key Words: Youth, political participation, Internet-use, social media.

Sammanfattning

Syfte – Idag ser vi en ökad internetanvändning och ett minskat intresse på politiskt deltagande. En diskussion om att vidga begreppet politiskt deltagande har uppkommit, för att inkludera politiska aktiviteter som sker online. Syftet med den här studien är därför att undersöka ungas syn på politiskt deltagande.

Metod – Studien har en kvantitativ metod och bygger på två tidigare undersökningar. En nationell undersökning om *Svenskarna och Internet* samt en regional undersökning om *Ungdomar i Skåne* från SOM-institutet. Data från de båda undersökningarna används för att bekräfta eller avfärda fyra hypoteser som utgår från studiens teoretiska referensram rörande politiskt deltagande.

Resultat – Studien finner stöd för att unga är mer politiskt delaktiga på Internet än den äldre generationen, men att ett traditionellt politiskt deltagande fortfarande värderas högre. Unga har högst tilltro till sin möjlighet att påverka politiska beslut på olika beslutsnivåer. Det har också framkommit en skillnad i vilka typer av informationskällor som anges vara viktigast för respektive generation, där unga värderar Internet högre än den äldre generationen, som föredrar traditionella medier.

Nyckelord: Unga, politiskt deltagande, internetanvändning, sociala medier.

1. Inledning

Idag är allt fler uppkopplade mot internet och den här studien har för avsikt att undersöka hur detta påverkar det politiska deltagandet. Västerländska demokratier har genomgående sett ett fallande valdeltagande i allmänna val, men även inom andra aktiviteter som anses vara ett traditionellt politiskt deltagande (Sveningsson, 2014). Sverige har dock ett fortsatt högt valdeltagande, med 85,31 procent valdeltagande i riksdagsvalet 2014 (Valmyndigheten, 2014). Det traditionella deltagandet baseras på en plikt känsla när det kommer till politik, där politiskt deltagande är att rösta och delta i politiska kampanjer, denna plikt känsla är den vanligaste normen bland den äldre generationen. Unga tycks däremot bygga sitt politiska deltagande på normer kring ett civilt engagemang, som är mer individualiserat och kräver mer direkt agerande. (Sveningsson, 2014).

Det har alltså skett en förändring i synen på politik mellan generationerna, och som då anses vara ett minskat politiskt deltagande hos den yngre generationen. Frågan är om det politiska deltagandet bland unga de facto har minskat, eller om ungas politiska deltagande tar sig uttryck på en annan arena, dvs. ett politiskt deltagande ”online”. 88 procent av unga mellan 16 och 25 år använder internet dagligen och spenderar i snitt 21,4 timmar i veckan online, en siffra som ökat sedan tidigare mätningar. Åldersgruppen unga är också den som är mest aktiv på sociala medier och där användningen av Facebook är 95 procent inom åldersgruppen (Findahl, 2014). Mer av ungas tid spenderas alltså online, vilket även påverkar demokratin och det politiska deltagandet.

Så, hur spelar åldern in på det politiska deltagandet? Best och Krueger (2005) menar att äldre i mycket högre utsträckning engagerar sig i ett traditionellt politiskt deltagande än unga, det vill säga i politiska aktiviteter offline. Annat är det online, där visar det sig att unga deltar i politiska aktiviteter, eftersom de enligt Best och Krueger har en mäktig förmåga, nämligen kunskaper om internet. Genom kunskaper om internet ger det unga en möjlighet att vända trenden, och uppfattningen, om en politiskt oengagerad ung population. Resultatet som Best och Krueger kan visa på, betyder dock ingenting om ett politiskt deltagande online fortsätter att anses underordnad ett traditionellt politiskt deltagande offline.

Sveningsson (2014) menar på att politiskt deltagande kan ta sig många former, och om begreppet begränsas för mycket, kommer många politiska och sociala aktiviteter som unga idag engagerar sig att inte räknas. Politik är heller inte uppdelat i specifika aktiviteter i

individens liv, utan en del av individens vardagsliv (Sveningsson, 2014). Detta betyder att ett politiskt deltagande visar sig där individen befinner sig i sitt dagliga liv, och som vi nu vet spenderas en stor del av ungas liv på internet och på sociala medier. Internet är därför ungas möjlighet att vara en del av offentligheten och ger även möjligheten att komma över trösklar för ett aktivt politiskt deltagande.

Eftersom det i Sverige finns en god tillgång till internet och en visad hög användning av internet och sociala medier, då främst bland unga som denna studie ämnar fokusera på, lämpar sig en studie om internet och politiskt deltagande i Sverige (Gustafsson, 2012). Likväl har de flesta studier om politiskt deltagande och sociala medier gjorts i USA men få studier av inom samma tema har genomförts i Sverige, vilket visar på ett kunskapsgap att fylla. Enligt Boulianne (2009) är det lätt att procentuellt se hur mycket internet används, och till vad, men inte vad som räknas som politiskt deltagande. Politiskt deltagande är därigenom ett svårdefinierat begrepp. Boulianne har dock sett ett positivt samband mellan internetanvändning och politiskt deltagande. (Boulianne, 2009; Gustafsson, 2012).

1.1 Syfte

Syftet med denna studie är att undersöka ungas syn på politiskt deltagande. Detta kommer att göras genom att applicera hypoteser på dels en nationell undersökning om internetanvändning och en regional undersökning om ungas syn på politik.

1.2 Frågeställningar

- Vad är ett politiskt deltagande för unga idag?
- Hur värderas ett traditionellt politiskt deltagande jämfört med ett politiskt deltagande på Internet?

1.3 Disposition

Denna studie inleder med att introducera ämnet i en inledning, samt presentera syfte och frågeställningar. Vidare presenteras tidigare forskning inom ämnet unga och politiskt deltagande. Den teoretiska referensramen består först av en beskrivning av begreppet politiskt deltagande och de olika tolkningarna av begreppet, vidare ett avsnitt om internetanvändningen och politiskt deltagande om hur internet påverkar det politiska deltagandet samt ett avslutande stycke om skillnaden i politiskt deltagande mellan den yngre och äldre generationen. Sist presenteras fyra hypoteser som motiveras utifrån den presenterade teoretiska referensramen.

I metodavsnittet presenteras studiens valda metod, urval och datainsamling, som då även innehåller ett förtydligande om de två undersökningarna som ligger till grund för den här studien. Vidare hur resultat och analys presenteras i studien, ytterligare förtydliganden över termer som används i studien samt en diskussion om studiens reliabilitet och validitet och en metoddiskussion. Inledningsvis i resultatavsnittet presenteras data från den nationella undersökningen av Findahl (2014) och efter den regionala undersökningen av Engelbrech (2012). Resultatet presenteras med diagram och förklaras i löpande text. En analys följer, som bygger på de fyra presenterade hypoteserna, vidare dras studiens slutsatser samt förslag till vidare forskning.

2. Tidigare forskning

Nedan presenteras studiens avsnitt om tidigare forskning. Här presenteras tidigare forskning inom ämnet politiskt deltagande, samt den metodologi som använts för att studera politiskt deltagande och de olika resultaten.

Zhang et al. (2010) har i USA studerat hur sociala medier påverkar individers attityder till politik och deras demokratiska engagemang, både genom socialt och politiskt deltagande. Socialt deltagande är enligt Zhang et al. volontärarbete, aktiviteter utan statlig inblandning eller engagemang i en valkampanj. Politiskt deltagande är då någon som direkt eller indirekt påverkar en politisk fråga eller en folkvald representant. Zhang et al, menar att båda typerna av deltagande behövs för att skapa ett samhälle, och att socialt engagemang ofta föder ett politiskt deltagande. Resultatet visade att användningen av sociala media hade en positiv relation till ett socialt engagemang, då sociala medier i stor utsträckning användes till att hålla kontakten med vänner. Studien kunde inte visa på ett positivt samband på politiskt deltagande, men att det fanns potential att användningen av sociala medier kan öka det politiska engagemanget i samhället. Individer blir mer politiskt delaktiga då de deltar i politiska diskussioner, vilket sociala medier är ett forum för.

Park et al (2009) genomför en studie i USA och visar på ett liknande resultat i deras studie över hur nivån på aktivitet i olika Facebookgrupper påverkar individens politiska och sociala engagemang. Zhang et al. gör ingen skillnad på socialt och politiskt engagemang online och offline. Park et al, visar på att när en person som söker information online, exempelvis på sociala medier, ökar möjligheten att personen visar ett engagemang offline, t.ex. genom att gå på ett politiskt möte. Respondenterna i studien av Park et al, använde Facebook främst för att söka efter sociala aktiviteter. De respondenter som i hög utsträckning aktivt sökte information på Facebook, ökade också deras möjlighet att delta i politiska aktiviteter. Zhang et al, menar på samma effekt, som att delta i politiska diskussioner med andra i sociala medier, ökar också möjligheten till politiskt deltagande. Båda dessa studier var utförda i USA och med samma urvalsgrupp (18-29 år), men Zhang et al, använde sig av telefonintervjuer och Park et al, en webbenkät. (Park et al, 2009; Zhang et al, 2010).

Likt Park et al (2009) fokuserar Gustafsson (2012) på Facebook genom intervjuer i fokusgrupper av medlemmar i svenska intresseorganisationer och studenter på svenska universitet. Respondenterna kategoriserats i tre grupper; först politiskt aktiva, aktiva i intresseorganisation och respondenter som inte var organiserade. Genom intervjuer fann Gustafsson att respondenterna som redan var politiskt aktiva, fann att sociala medier användes som ett sätt att kommunicera och att hålla sig á jour i politiska frågor och att politiken blev mer påtaglig. Dessa fann heller inte att de hade några problem att vädra sina politiska åsikter i sociala medier. De respondenter som var aktiva i intresseorganisationer fann att sociala medier underlättade möjligheten för medlemmarna i intresseorganisationen att samarbeta och deras interna kommunikation. De tyckte även att politiska frågor var så pass viktiga att de i vissa fall inte hörde hemma i sociala medier. Respondenter som inte var organiserade, nämnde att sociala medier ökade flödet av information och att det ofta var en hård ton i politiska diskussioner. Respondenterna ansåg också att politiska frågor förminskades till att personen antingen måste vara för eller emot i en fråga, och det att det finns ett litet utrymme för gråzoner. Den grupp som inte var organiserad menade att de aldrig uttryckte en politisk åsikt på sociala medier, med rädsla för att någon framtida arbetsgivare skulle se individens sida. (Gustafsson, 2012).

Gustafsson (2012) kategoriserar sina respondenter i tre grupper för att finna olika förhållningssätt till hur unga använder sig av sociala medier i sitt politiska deltagande. I samband med presidentvalet i USA år 2008 gjorde Baumgartner och Morris (2010) en undersökning bland unga, och om ungas ökade aktivitet på sociala medier ökade deras politiska deltagande. Efter en webbenkät bland unga mellan 18 och 24 år, visade det sig att Facebook till större del användes för att hitta åsikter som stämmer överens med individens egna åsikter, och att sociala medier inte ökat ungas politiska deltagande. I studien visade det sig att ungas politiska deltagande begränsades till aktiviteter på Internet och att unga inte har mer kunskap om politik än den äldre generationen. Baumgarten och Morris sammanfattar att påståendet att sociala medier skulle skapa en demokratisk revolution, är överskattat. (Baumgarten & Morris, 2010; Gustafsson, 2012).

De tidigare studierna har visat på att det finns en skillnad mellan socialt engagemang och politiskt deltagande, men att båda behövs för att ha ett fungerande samhälle. Sociala medier är dock ett medel för att öka politiskt deltagande, då en person söker information på sociala medier ökar också möjligheten till ett ökat politiskt deltagande. (Park et al, 2009; Zhang et al, 2010). De som inte är politiskt aktiva vill inte uttrycka sig politiskt i sociala medier. Redan politiskt aktiva personer menar att sociala medier är ett bra verktyg för att kommunicera med andra, hålla sig uppdaterad och att organisera sig. Sociala medier används även i stor utsträckning till att bekräfta individens egna åsikter och att ungas politiska deltagande ofta var begränsade till aktiviteter på internet. (Baumgarten & Morris, 2012; Gustafsson, 2012).

3. Teoretisk referensram

Nedan presenteras studiens teoretiska referensram med ett inledande stycke om begreppet politiskt deltagande och olika synsätt som finns kring politiskt deltagande. Vidare följer ett avsnitt om internetanvändningens påverkan på politiskt deltagande, ett avsnitt om skillnader i politiskt deltagande mellan den yngre och äldre generationen. Sist presenteras studiens fyra hypoteser och en förklaring till dessa.

3.1 Politiskt deltagande

Att visa ett politiskt deltagande är traditionellt någon av följande aktiviteter; att vara medlem i ett politiskt parti, valdeltagande, delta i offentliga politiska debatter och manifestationer, genom att exempelvis skriva en insändare eller demonstrera (Regeringen, 2014). I och med Internets framfart har deltagandet kunna moderniserats genom den lättillgängliga informationen, som att besöka ett partis hemsida, läsa bloggar och kunna mejla (Breindl & Gustafsson, 2011). Det blir därför en överlappning, där det traditionella deltagandet av en manifestation, har blivit lättare att mobilisera genom internet, då det går att samkoordinera stora grupper av människor. Internet gynnar också mest människor som redan är politiskt aktiva, i och med den lättillgängliga informationen (Bakker & de Vress, 2011).

I våra grundläggande fri- och rättigheter i Sverige är det vår rätt som medborgare att exempelvis fritt kunna uttrycka åsikter inom en given ram, rätt till att bilda förening, mötas i den föreningen och även rätten att demonstrera (Regeringen, 2014). Historiskt sett är dessa rättigheter avgörande för att en demokratiska fungera. Rättigheterna stödjer och underlättar möjligheten att vara aktiva medborgare i den politiska debatten och att visa ett politiskt deltagande. (Ekman & Amnå, 2012; Bakker & de Vresse, 2011).

Traditionellt sett har politiskt deltagande varit att rösta, att det är den primära källan för medborgare att få sin röst hörd och påverka det politiska systemet (Ekman & Amnå, 2012). Politiskt deltagande är enligt Zani och Barrett (2012) medvetna handlingar och aktiviteter som har för avsikt att påverka regeringar på lokal, nationell eller internationell nivå. Politiskt deltagande kan även vara att direkt påverka ett politiskt beslut, eller indirekt genom en individ som är i position att fatta ett beslut. En definition av politiskt deltagande som även Ekman och Amnå (2012) använder, och förtydligar att det är då en individ är privat och direkt eller indirekt påverkar ett politiskt beslut. Enligt Zani och Barrett (2012) kan det traditionella typen

av politiskt deltagande delas upp i *konventionellt deltagande* som då är att rösta, vara aktiv i en kampanj eller själv kandiderar till en politisk position eller *okonventionellt deltagande*, som är aktiviteter som inte rör någon valkampanj. Det kan exempelvis vara demonstrationer, användning av symboler eller stödja en politisk fråga. Vilket kan kopplas till det som Gustafsson (2012) anger som två typer av incitament för politiskt deltagande. Det första är *kollektiva incitament*, som innebär den faktiska möjligheten att påverka resultatet i en politisk fråga. Det andra incitamentet är ett *selektivt incitament*, som innebär en känsla av plikt och en önskan att uttrycka sig själv.

Holt et al (2013) menar att begreppet politiskt deltagande behöver vidgas, för att kunna rymma mer än vad som idag innefattas av den traditionella betydelsen av politiskt deltagande. Holt et al, menar på att det är en politisk handling, dvs. ett politiskt deltagande, att ladda upp en film på Youtube och att de efterföljande diskussionerna av ett debattprogram som sker i sociala media är ett politiskt deltagande. Internet och i förlängningen sociala medier, kan därför fungera som en brygga mellan politiskt intresse och politiskt deltagande. Som tidigare nämnts handlar det om att inkludera politiska aktiviteter som idag inte ryms i begreppet politiskt deltagande (Sveningsson, 2014). Om en person läser nyheterna på internet, ökar sannolikheten att personen kommer att rösta, enligt Bakker och de Vresse (2011), och därigenom ökar det politiska deltagandet. Detta gäller för både den yngre och den äldre generationen.

3.2 Internetanvändning och politiskt deltagande

Enligt Boulianne (2009) beskrivs den ökade internetanvändningen av forskarvärlden som något som ger en skadlig inverkan på medborgares engagemang. De menar då att om medborgare använder internet till underhållning, finns det ingen tid till varken socialt eller politiskt deltagande. Åsikterna går isär, då vissa menar att internet kan leda till att fler medborgare engagerar sig politiskt. Andra menar att internet i större utsträckning används som en social aktivitet och informationsökningar, och då i allt större utsträckning till att inhämta politiska nyheter (Breindl & Gustafsson, 2011). Boulianne har funnit att internetanvändning och politiskt deltagande har ett positivt samband. Den pågående diskussionen kan dock missgynna det politiska deltagandet som sker på internet, om det fortsätter att anses vara underlägset det traditionella politiska deltagandet (Best & Krueger, 2005).

Som många andra tidigare teknologiska innovationer gav internet hopp om stärkta medborgare, där internet kan användas för både informationsinhämtning och främjande av politiska frågor. Att en medborgare stärks ska då inte enbart gynna den individuella medborgaren som sådan utan även ge ett bättre styre i medborgarens land (Breindl och Gustafsson, 2011). Enligt Gustafsson (2012) engagerar sig människor sig i nyheter i massmedia som de har en personlig koppling till. Eftersom användandet av sociala medier har ökat, ökar även människors sociala nätverk, vilket i sin tur ökar människors chans att visa ett deltagande. Den ökade mängden information som sociala medier ger oss, gör också människor mer benägen att diskutera politiska händelser.

Enligt Zani och Barrett (2012) kallas den nya typen av onlineaktivism för ”*slacktivism*”. Det är då unga människor, med lite risk, agerar på internet på grund av låg motivation och få sociala band. Det i relation till att ”riktig” aktivism ska vara av hög risk och med stark social anknytning i likhet med ”the Greensboro sit-ins”¹. De som ser sociala medier som något positivt för politiskt deltagande, poängterar att individen idag kan uttrycka sig till en stor grupp människor som förut inte var möjligt och det individen uttrycker behöver inte vara i linje med partilinjen. Passini (2012) menar att det finns både fördelar och kostnader med att sociala medier stödjer proteströrelser (se tabell 1). Internet har den stora fördelen att de som protester snabbt kan sprida sitt budskap och mål via internet och sociala medier.

Tabell 1. *Fördelar och kostnader för sociala medier att stödja proteströrelser. (Passini, 2012, s 305)*

Fördelar	Kostnader
Spridningen	Brist på ledare
Reducerade kostnader	Mindre kontroll av protestformer
Logistisk samordning	Falskt samförstånd och konformism
Pluralism av information	Mindre motivation
Tillgång till ögonvittnen trots stora geografiska avstånd	Svagare sociala band.
Hjälp att hitta externa medel	

¹ ”The Greensboro sit-ins” var icke-våldsdemonstrationer på varuhuskedjan Woolworths under 1960-talet. Vilket ledde till att varuhuset ändrade sin segregeringspolicy i södra USA. (The Learning Network, 2012).

3.3 Skillnader mellan de yngre och äldre generationerna

Holt et al (2013) menar på att skillnaden mellan den yngre och den äldre generationens mediekonsumtion har skapat ett utrymme för politisk ojämlikhet. I en demokrati bör medborgarna följa nyheter och visa ett politiskt intresse, samt vara delaktiga i den politiska processen. Den politiska ojämlikheten bygger då på att olika människor i allt större utsträckning konsumerar olika typer av media. Detta leder till att människor får ojämlika bilder av världen och den politiska processen. Användandet av olika medier kan därför bryta den norm som finns om politisk jämlikhet. Det visar sig, enligt Bakker och de Versse (2011) att yngre medborgare har ett lägre valdeltagande, lägre intresse för politik och att de i mindre utsträckning tittar på nyheterna och läser tidningar.

Den yngre generationen är dock mer benägen att aktivt kommunicera, dela och ”gilla²” saker på Internet än den äldre generationen. Ökningen av politiskt deltagande tack vare internet är positiv om än ökningen är liten, dock sker ökningen hela tiden. Det tydligaste glappet mellan generationerna är att den yngre i större utsträckning använder sociala medier i politiskt syfte, då den äldre generationen förlitar sig mer på traditionella medier. Genom att använda internet i politiskt syfte, har det en positiv inverkan på politiskt intresse och politiskt deltagande utanför internet. Traditionellt ökar också det politiska deltagandet med åldern, högst politiskt deltagande finns alltså i åldersgruppen 65-74 år. (Holt et al. 2013).

För att känna sig delaktig i det digitala informationssamhället finns, enligt Findahl (2010), två komponenter. Dels är det attityden till teknik, det måste finnas en vilja att prova ny teknik. Det krävs alltså en vilja att komma över en ”tekniktröskel” för att kunna vara delaktig. Den andra komponenten är sättet internet används på. Det behöver alltså inte finnas ett teknikintresse för att vara aktiv på internet. Det som även tillhör den andra komponenten är att individen använder internet till att exempelvis vara på sociala medier, betala sina räkningar eller lyssna på musik. Trots att individen inte är kunnig i teknik, känner individen sig delaktig i informationssamhället.

²Att ”gilla” något kommer ifrån en funktion som lanserades på Facebook, där personen bara behöver trycka ”gilla” på ett inlägg för att uppmärksamma inlägget. Funktionen finns idag på fler sociala medier.

3.4 Uppställning av hypoteser

H1: *Unga uttrycker i större utsträckning sitt politiska deltagande på Internet.*

I och med den stigande användningen av internet och ökande tid som unga spenderar på internet i jämförelse med äldre generationer (Findahl, 2014), bör unga visa politisk delaktighet på internet. Holt et al. (2013) menar att ungas användning av Internet i politiskt syfte är den största skillnaden mellan den yngre och den äldre generationen. Dels för att den äldre generationen möter en ”teknikröskel” för att vara delaktiga på internet (Findahl, 2014), men att äldre i större utsträckning förlitar sig på traditionella medier så som TV, radio och dagstidningar (Holt et al, 2013).

H2: *Politiskt deltagande online är inte lika starkt som ett politiskt deltagande offline.*

Eftersom en minskning i det traditionella politiska deltagandet har identifierats (Zhang et al. 2010) och att det finns en diskussion om att begreppet politiskt deltagande bör vidgas (Holt et al. 2013), finns det en oenighet om Internets inverkan på politiskt deltagande. Å ena sidan finns en oro för att internet har en skadlig inverkan på politiskt deltagande, och andra sidan att internet är en möjlighet till att väcka ett politiskt deltagande (Boulinne, 2009). Zani och Baret (2012) menar på att ”onlineaktivism” kan utföras med låg risk, jämfört med aktivism offline, och har därigenom ett lägre värde.

H3: *Unga med ett stort politiskt intresse använder Internet i större utsträckning för ett politiskt deltagande än unga med ett litet politiskt intresse.*

Bakker och de Vresse (2011) menar att internet enbart gynnar människor som redan är politiskt aktiva, eftersom internet tillhandahåller lättillgänglig information. Politiskt aktiva använder internet i större utsträckning för att hålla sig à jour i politiska frågor samt upplever att politiken blir mer påtaglig. Icke-politiskt aktiva anser att den politiska debatten online är för svartvit och saknar de gråzoner som tillhör politiken. (Gustafsson, 2012).

H4: *Unga värderar Internet som informationskälla högre än äldre generationer.*

Det finns idag en skillnad i mediekonsumtion mellan den yngre och den äldre generationen (Holt et al, 2013). Unga tittar mindre på nyheterna och läser i mindre utsträckning tidningen, vilket skapar en politisk ojämlikhet då det en demokratisk medborgare förväntas vara påläst (Bakker & de Versse, 2011). Däremot så har ungas tillgänglighet på information ökat, i jämförelse med tidigare generationer, då internet gör det möjligt att exempelvis besöka partiets hemsidor, läsa bloggar och diskutera frågor (Breindl & Gustafsson, 2012).

4. Metodavsnitt

Nedan följer studiens metodavsnitt där först val av metod presenteras samt studiens urval och datainsamling, där ett förtydligande om de två undersökningarna som denna studie bygger på presenteras. Vidare beskrivs det presenterade resultatet och analysen med förklaringar till hur hypoteserna besvarades. Sist ett avsnitt om studiens reliabilitet och validitet samt en metoddiskussion.

4.1 Val av metod

I den tidigare forskningen presenteras studier av både kvalitativ och kvantitativ angreppssätt. Vanligast var dock en kvantitativ metod utförd inom ett begränsat område eller ett begränsat åldersspann (Baumgarten & Morris, 2010; Park et al, 2009; Zang et al, 2010). Den här studien kommer att undersöka ungas syn på politiskt deltagande med en kvantitativ metod. Valet att göra en kvantitativ undersökning är därför att en kvantitativ studie ger en större pålitlighet, för att det passar studiens förståelse syfte (Teorell & Svensson, 2007). En kvantitativ metod används ofta för att mäta politiska fenomen, så som valdeltagande och medborgarattityder i vissa frågor. Genom att använda sig av ett större antal källor för svar i en viss fråga eller kring ett visst fenomen, finns det en möjlighet att dra en slutsats om ett visst politiskt beteende. Det finns dock kritik för att den kvantitativa metoden inte är tillräckligt tillfredställande i att undersöka attityder och beteenden, då kritikerna menar att svaren fräntas den kontext som behövs för att få en helhetsbild. Därför är det av största vikt att ha ett kritiskt förhållningssätt till insamlad data och noga undersöka dess reliabilitet. (Marsh & Stoker, 2010).

4.2 Urval och Datainsamling

Den här studiens data kommer från två tidigare gjorda undersökningar. Den första undersökningen är på en nationell nivå och undersöker svenskarnas internetanvändning, och den andra är på en regional nivå och bygger på en medborgarundersökning gjord i Region Skåne med fokus på ungdomar. I fråga om det begränsade åldersspannet som brukar tillämpas i dessa typer av undersökningar, anses unga i studien av Engelbrech (2012) vara mellan 16-29 år. Den nationella studien av Findahl (2014) anger fler åldersgrupper som unga, totalt 12-35 år, men uppdelat i tre olika åldersspann. Den här studien antar Engelbrech begränsning av unga, och använder sig bara av Findahls begränsningar i beskrivande syfte. Nedan följer en kortare beskrivning av de båda undersökningarna och deras respektive metod:

- **Svenskarna och Internet:** Är en undersökning som genomförs årligen av den oberoende Stiftelsen för Infrastruktur (.SE) och är den största individundersökningen om internetanvändningen i Sverige. Undersökningen innehåller utöver svenskarnas internetanvändning också hur informations- och kommunikationsteknologi påverkar och används på individ-, familj och samhällsnivå. Undersökningen genomförs via telefon eller via en webbenkät, och har inkluderat ett slumpvis urval på 3000 respondenter i åldrarna 12 år och uppåt. Frågor om barn ålder 2-11 år samt ungdomar 12-15 år, är frågorna ställda till deras föräldrar. (Findahl, 2014)
- **SOM-institutet:** Rapporten *Ungdomar i Skåne* (2012) av Sandra Engelbrech bygger på en medborgarundersökning gjord av SOM-institutet³ år 2011 i Region Skåne. Undersökningen är en uppföljning av tidigare rapporter *Region Skåne 2011. Resultat från Syd-SOM-undersökningen 2011* (Engelbrech och Bergström, 2012) och *Medborgardemokrati i Skåne* (Bergström, 2012), med speciellt fokus på ungdomar. Undersökningen innehåller två urval, ett på 3000 respondenter i åldern 16-85 år och ett andra urval på 3000 respondenter i åldern 16-29 år.

Dessa två studier utgör därför grunden för denna undersökning. I och med denna studies syfte, används båda undersökningar för att kunna dra längre slutsatser i fråga om politiskt deltagande och politiskt deltagandes koppling till Internetanvändning. Delarna som används från de båda undersökningarna är utvalda så att en koppling mellan de olika studierna är möjliga.

Undersökningen *Svenskarna och Internet* (Findahl, 2014) redovisas inledningsvis i resultatdelen. Notera att enbart delar av undersökningen som är relevant för den här studien har redovisats. Inkluderade delar är den dagliga användningen av internet, vilka typer av sociala medier som dominerar, vilka typer av informationskällor som premieras samt attityder om Internets påverkan på demokratin. Delar som exkluderas, på grund av att de är irrelevant för den här studien är exempelvis andelen smarta mobiler bland befolkningen och användningen av internet i förskoleåldern. Undersökningen om Svenskarna och Internet har till fördel att den inkluderar en stor population samt redovisar resultat från olika åldersgrupper

³ SOM-institutet är en opartisk undersökningsorganisation vid Göteborgs Universitet. SOM står för samhälle, opinion och media.

och ger jämförelser över tid. Detta gör det möjligt att göra jämförelser mellan de olika åldersgrupperna, samt se på förändringar över tid.

Undersökningen om *Ungdomar i Skåne* (Engelbrech, 2012) redovisas senare i resultatdelen. Notera att enbart delar av undersökningen som är relevant för den här studien har redovisats. Inkluderar delarna om intresset för politik på olika beslutsnivåer, ungdomars påverkansmöjligheter, ungas politiska intresse samt effektivast sätt att påverka politiska beslut. Delar som exkluderas, på grund av att de är irrelevanta för studien, är exempelvis kön samt viktigaste politiska frågorna för populationen. Undersökningen om Ungdomar i Skåne har till fördel att den fokuserar på just unga, likt denna studie, och att den besvarar attityder till politik samt gör en skillnad mellan olika beslutsnivåer.

4.3 Presenterat resultat och analys

Statistiken från de båda undersökningarna presenteras i diagram i resultatdelen. I anslutning till diagrammen beskrivs hur undersökningen för just den frågan gått tillväga samt en utförligare förklaring av vad diagrammet berättar. I de diagram som redovisas med ett längre påstående eller svarsalternativ, finns i bilaga 1 ett förtydligande av diagrammens påstående eller svarsalternativ. Statistiken från de båda undersökningarna har behandlats och beräknats för den här studiens skull med hjälp av programmet Excel, där diagrammen har sammanställts. De procentuella beräkningarna har delvis hämtats från undersökningarna och delvis beräknas för den här studiens syfte.

Analysen är uppbyggd efter de fyra uppställda hypoteserna, nedan följer förtydligande kring var underlag för de olika variablerna hämtats från.

H1: Unga uttrycker i större utsträckning sitt politiska deltagande på Internet.

H2: Politiskt deltagande online är inte lika starkt som ett politiskt deltagande offline.

Ungas dagliga användning av internet har inhämtats från den nationella undersökningen av Findahl (2014) och statistik från olika sätt att påverka politiken har hämtats från den regionala undersökningen av Engelbrech (2012). Den regionala undersökningen är uppbyggd efter en rad olika politiska aktiviteter, av både den traditionella typen och nya politiska aktiviteter (samtliga politiska påverkansmöjligheter finns i bilaga 1). Diagrammet presenteras efter andel i procent som efter respektive politisk aktivitet och åldersgrupp. Hypotes 1 besvaras genom uppdelningen per åldersgrupp visar det sig om unga i större utsträckning visar ett politiskt

deltagande på internet i jämförelse med en äldre åldersgrupp. Hypotes 2 bygger på samma underlag som hypotes 1, där respondenterna får värdera vilka av de politiska aktiviteterna de anser vara effektivast. Genom en andel i procent per åldersgrupp, går det att se hur de olika politiska aktiviteterna värderas och därigenom om det traditionella politiska deltagandet värderas högre än de nya sorternas deltagande.

H3: Unga med ett stort politiskt intresse använder Internet i större utsträckning för ett politiskt deltagande än unga med ett litet politiskt intresse.

Den regionala undersökningen av Engelbrech (2012) har gett utrymme för respondenterna att ange sitt politiska intresse. Dessa variabler har sorterats ut för den här studiens skull och presenteras separat, för att besvara hypotes 3. Samma politiska aktiviteter som anges ovan används, men värderas nu av unga utifrån om de har ett stort politiskt intresse eller ett litet politiskt intresse och det går därigenom att se om politiskt intresse har en påverkan på användningen av internet i politiskt syfte (samtliga politiska påverkansmöjligheter finns i bilaga 1).

H4: Unga värderar Internet som informationskälla högre än äldre generationer.

I den nationella undersökningen av Findahl (2014) får respondenterna ange vilken som är den viktigaste informationskällan utifrån alternativen personliga kontakter, TV, radio, dagstidningar och internet. Diagrammet presenterar alternativen efter åldersgrupp, och det går därigenom att besvara hypotes 4 genom att se hur respektive generation har värderat traditionella medier i jämförelse med internet.

4.3.1 Förtydligande

I den här studien diskuteras sociala medier och internet i sin helhet, men specifika sociala medier namnges också. Nedan följer en kortare förklaring av olika sociala medier och deras funktion. Samtliga av dessa sociala medier är även kopplade till varandra, vilket gör det möjligt för användaren att exempelvis dela ett foto på alla dessa sociala nätverkstjänster samtidigt.

- **Facebook:** Är en social nätverkstjänst vars mission är att ge människor möjligheten att dela med sig och göra världen mer öppen och ihopkopplad (Facebook, 2015). Facebook har över en miljard användare i världen (Alexa, 2015). Tjänsten gör det möjligt för en användare att skapa en personlig sida, bli vän med andra användare, ingå i intressegrupper samt att dela innehåll från andra sidor på sin personliga sida samt i intressegrupper.

- **Twitter:** Är en så kallad ”microblogg”, där användaren kan uttrycka tankar och idéer med max 140 tecken. Allt användaren twittrar kan ses på användarens sida, och användaren kan välja att följa andra på twitter i sitt flöde. (Twitter, 2014).
- **Instagram:** Är en social nätverkstjänst där användaren delar bilder eller videoklipp med sina vänner och familj. Tjänsten innehåller även ett ”filteralternativ” så att användaren kan redigera sina bilder innan publicering. (Instagram, 2015).

I studiens resultatdel framkommer fyra olika politiska beslutsnivåer, nedan följer förklaringar till vad de olika beslutsnivåerna syftar på.

- **Kommunal nivå:** Den kommunala beslutsnivån rör beslut inom kommunen och som fattas av valda politiker inom kommunen. I den här studien inkluderar det 33 kommuner med ett samlat invånarantal om 1 274 069 personer (Skåne, 2015).
- **Regional nivå:** Den regionala beslutsnivån rör beslut som fattas för en hel region och som fattas av valda landstings- och regionspolitiker. I den här studiens fall är den regionala nivån Region Skåne.
- **Nationell nivå:** Den nationella beslutsnivån rör Sveriges folkvalda församling, riksdagen och beslut som fattas av riksdagspolitiker. Sverige har 349 ledarmöter i riksdagen (Riksdagen, 2015).
- **Överstatlig nivå:** Den överstatliga beslutsnivån rör EU och folkvalda ledarmöter i Europaparlamentet. Sverige har 20 ledarmöter i Europaparlamentet (Europa, 2015).

4.4 Reliabilitet och validitet

Reliabiliteten av en studie avgörs av mätningarna. Det är viktigt att mätningarna är korrekt gjorda, så att samma studie i praktiken kan göras om och då resultera i samma resultat. (Thurén, 2008). Den här studiens reliabilitet förbättras i och med användningen av tidigare undersökningar, som redan har en stark reliabilitet. En egen undersökning för den här studiens syfte skulle inte få samma spridning som de tidigare undersökningarna, och därigenom inte ge samma kraft till analysen. För att studien ska kunna genomföras på nytt, finns båda undersökningarna tillgängliga på internet i sin helhet. Validitet är att studien mäter det den menar att mäta, och inget annat (Thurén, 2008). Från de tidigare undersökningarna har enbart relevant data för den här studien använts, vilket gör att validiteten säkerställs i och med det avgränsade området som undersöks.

4.5 Metoddiskussion

Eftersom de två studierna är utförda på nationell och regional nivå, uppstår frågan om deras jämförbarhet. Ett förtydligande krävs här, att den regionala undersökningen ligger till grund för undersökningen i och med att den innehåller mer långtgående insikter om attityder. Den nationella undersökningen anges som ett stöd för att bevisa hur internetanvändningen ser ut och var unga befinner sig på internet. Kritik som kan läggas på studien är att den till stor del är deskriptiv, alltså har ett beskrivande syfte, men studien bidrar därigenom med en djupare analys av den regionala undersökningen i förhållande till internetanvändning. I och med att de båda undersökningarna i stort sätt är till för att kartlägga, kan den här studien även bidra med att applicera kartläggningen på en mer omfattande teoretisk referensram.

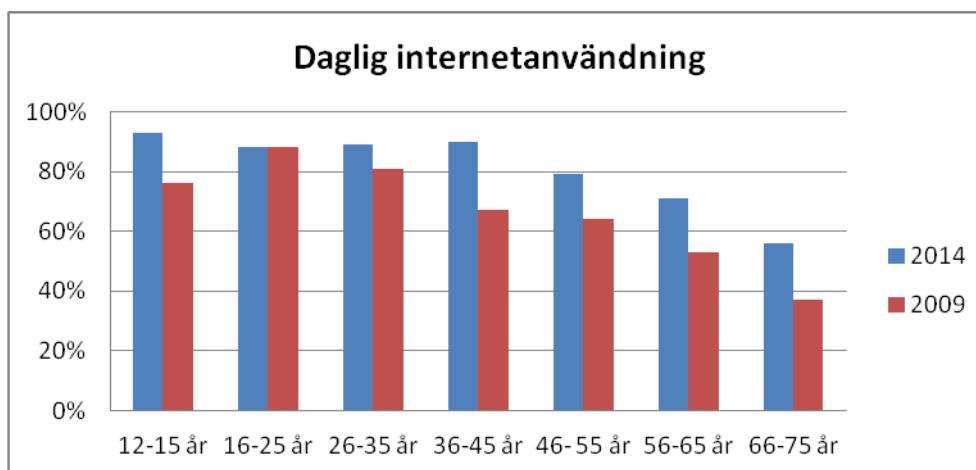
5. Resultat

Nedan redovisas diagram och förklarande texter till de två undersökningarna som är beskrivna i metodavsnittet. Först den nationella undersökningen om Svenskarna och Internet av Findahl (2007; 2014), efter en regional undersökning från SOM-institutet, Ungdomar i Skåne av Engelbrech (2012).

5.1 Nationell internetanvändning

5.1.1 Internetanvändning i Sverige

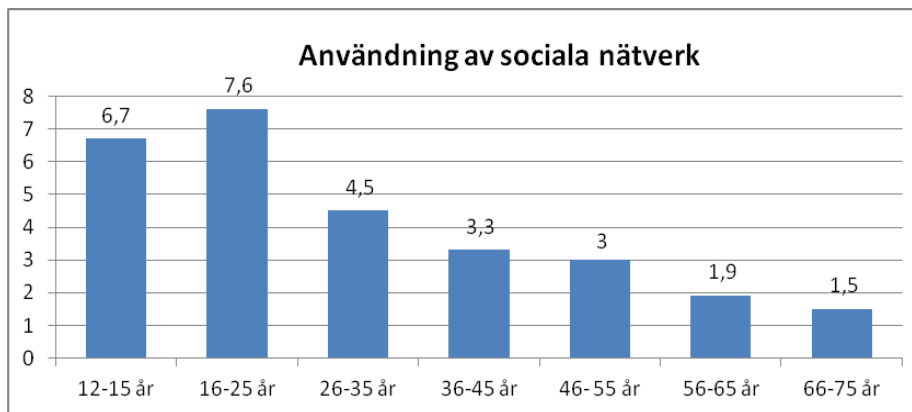
I åldrarna 12-45 år så använder 90 procent av Sveriges befolkning internet dagligen, och den dagliga användningen av internet i hemmet har en jämn spridning bland de olika åldersgrupperna, där användningen börjar sjunka efter 46 år och uppåt. Diagrammet nedan visar även på att alla åldersgrupper har de senaste fem åren ökat sin dagliga användning av internet. Störst ökning syns i åldersgrupperna 12-15 år, 36-45 år och 66-75 år (se Fig. 1). Hur många timmar i veckan som spenderas i tid har också ökat från i snitt 9,9 timmar/veckan år 2009 till i snitt 12,9 timmar/veckan år 2014. Den åldersgrupp som spenderar mest tid på internet är i åldrarna 16-25 år, med 21,4 timmar/veckan. Den åldersgrupp som spenderar minst tid är 66-75 år, som ligger under medelsnittet på 8,3 timmar/veckan. I de yngre åldersgrupperna, 12-15 år och 16-25 år, har 98 respektive 94 procent även tillgång till en smart mobil. (Findahl, 2007; Findahl, 2014).

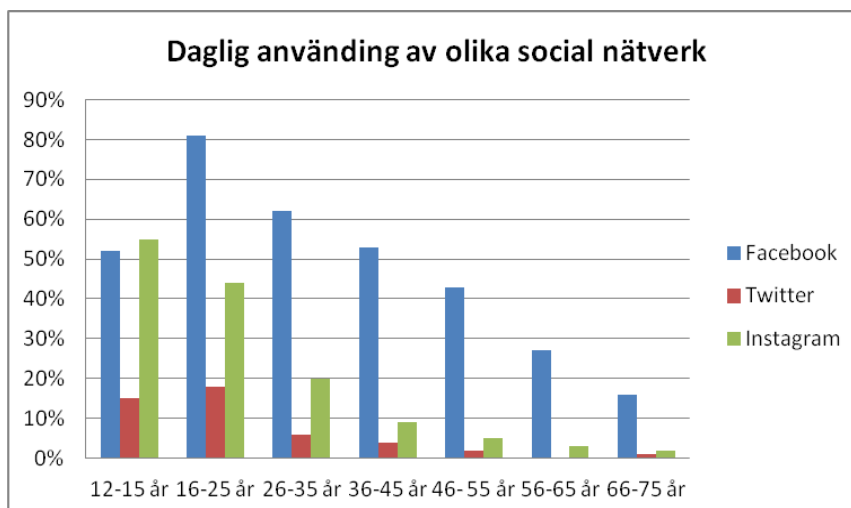
Figur 1: Daglig användning av Internet utifrån åldersgrupper (jämförelse 2009 och 2014).

5.1.2 Användning av sociala nätverk

Totalt besöker 72 procent av Sveriges befolkning sociala nätverk, något hade den största ökningen mellan 2005 och 2010, men har sedan 2010 planats ut. Facebook fortsätter att vara det populäraste sociala nätverket att besöka, speciellt bland unga i åldern 16-25 år, där 81 procent dagligen besöker Facebook. Eftersom fler alternativ av sociala nätverk har uppkommit de senaste åren har trenden brutits något, och den yngsta åldersgruppen 12-15 år är mer aktiv på Instagram än Facebook. De flesta (61 procent) i åldrarna 12-25 år har dock både Facebook och Instagram. Minst användning har det sociala nätverket Twitter (se Fig. 3). Antalet timmar per vecka som befolkningen ägnar åt sociala medier har också ökat, där högst antal timmar finns i åldersgruppen 16-25 år och minst i åldersgruppen 66-75 år (se Fig. 2). (Findahl, 2014).

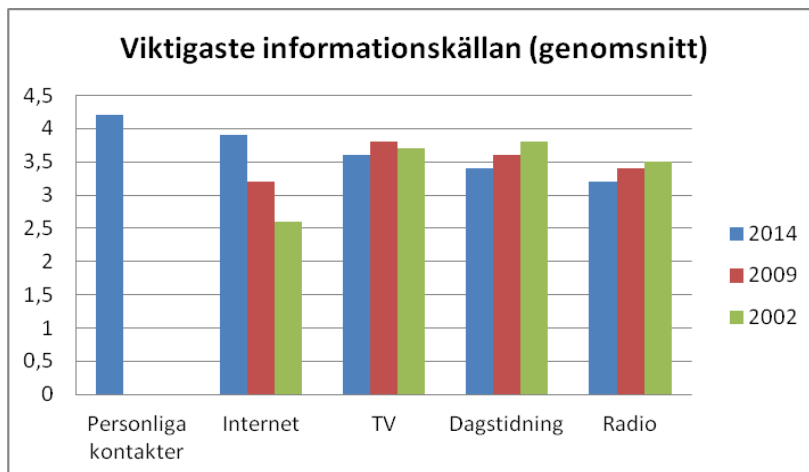
Figur 2: Användning av sociala nätverk timmar/veckan.

Figur 3: Daglig användning av olika sociala nätverk efter åldersgrupp år 2014.

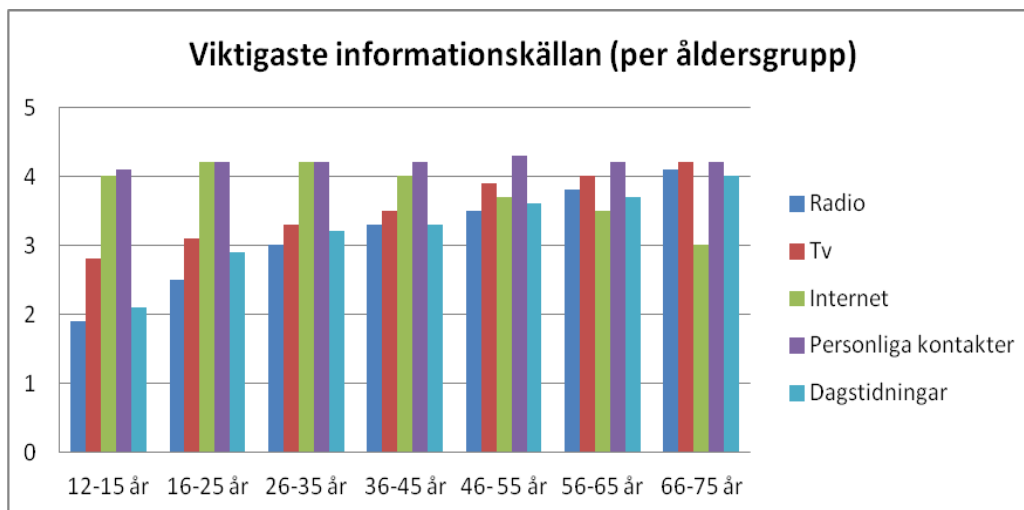
5.1.3 Internet som informationskälla

De traditionella medierna, som dagstidningar, TV och radio har fått sjunkit som informationskälla sedan år 2002. I den senaste undersökningen om *Svenskarna och Internet* inkluderas även ”personliga kontakter”, som en källa till information. På en skala från *mycket viktigt* (5) till *inte alls viktigt* (1), är personliga kontakter mest viktigt, och radio anses vara minst viktigt. Den informationskälla som mest ökat i värdering av hur viktigt den är, är just Internet (se Fig. 4). (Findahl, 2014).

Figur 4: Viktigaste informationskällan. Skala från mycket viktigt till inte alls viktigt.

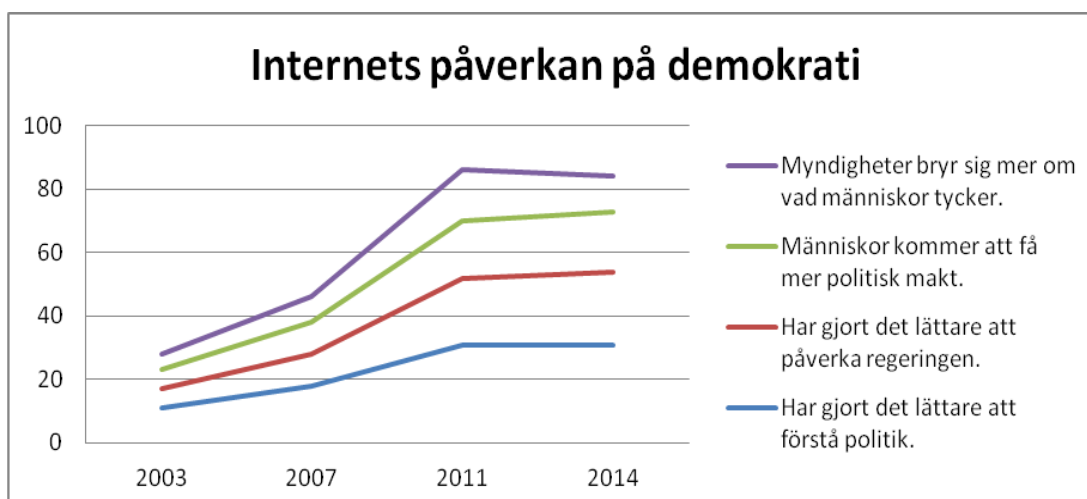
När graderingen av vilken källa som är viktigast när det kommer till information, värderar samtliga åldersgrupper personliga kontakter som mycket viktigt, likt genomsnittet över alla åldersgrupper (se fig.5). Åldersgruppen 46-55 år, ligger något högre än de övriga åldersgrupperna av värderingen av personliga kontakter. Undersökningen visar också på att användningen av internet som informationskälla avtar efter 35 år och minskar gradvis i de äldre åldersgrupperna. Synen på traditionell media har liknande effekt fast i motsatt riktning, där TV, radio och dagstidningar ligger som viktigare informationskälla i de högre åldersgrupperna, och minskar gradvis från 35 år och nedåt. (Findhal, 2014).

Figur 5: Viktigaste informationskällan per åldersgrupp. Skala mycket viktigt till inte alls viktig.

5.1.4 Internet och demokrati

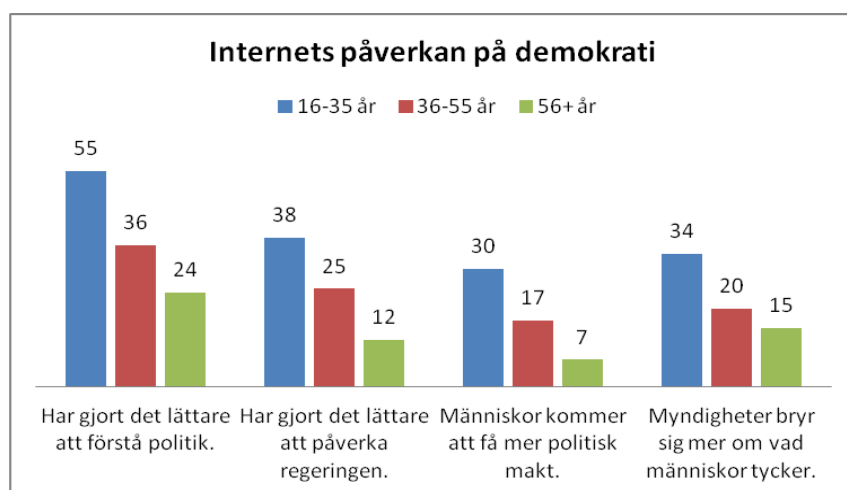
Figur 6 visar en översikt över hur attityderna till internets påverkan på demokratin har förändrats från år 2003 till år 2014. I undersökningen fick respondenterna värdera påståendena från *instämmer helt och fullt* (5) till *instämmer inte alls* (1). Nedan visas en översikt över hur stor andel av befolkningen som instämde helt och fullt på de olika påståendena. Samtliga påståenden har sin högsta punkt år 2010, och har sedan fallit någon till år 2014. Gemensamt är även att allt fler har instämmer helt och fullt på påståendena i jämförelse med 2003. Störst förändring har skett med påståendet ”myndigheter bryr sig mer om vad människor tycker”.

Figur 6: Internets påverkan på demokratin. En översikt år 2003-2014. Andel som instämmer helt och fullt.

Nedan visar figur 7 andelen i procent som instämmer helt och fullt på samma påståenden som i figur 6, men svaren är redovisade i efter åldersgrupper år 2014. På påståendet ”[Internet] har gjort det lättare att förstå politik” stämde 55 procent av den yngre åldersgruppen (16-35 år) in helt och fullt på påståendet, i åldersgruppen 36-55 år var det 36 procent och 56+ år 24 procent. Vilket var det påståendet som hade högst andel totalt i alla åldersgrupper som helt och fullt instämde. (Findahl, 2014).

På påståendet ”[Internet] har gjort det lättare att påverka en regering” instämde helt och fullt 38 procent i åldersgruppen 16-35 år, 25 procent i åldersgruppen 36-55 år och 12 procent i åldersgruppen 56+ år. ”Människor kommer att få mer politisk makt” instämde helt och fullt 30 procent i åldersgruppen 16-35 år, 17 procent i åldersgruppen 36-55 år och 7 procent i åldersgruppen 56+ år. Det sista påståendet är ”Myndigheter bryr sig mer om vad människor tycker” instämde helt och fullt 34 procent i åldersgruppen 16-35 år, 20 procent i åldersgruppen 36-55 år och 15 procent i åldersgruppen 56+ år. (Findahl, 2014).

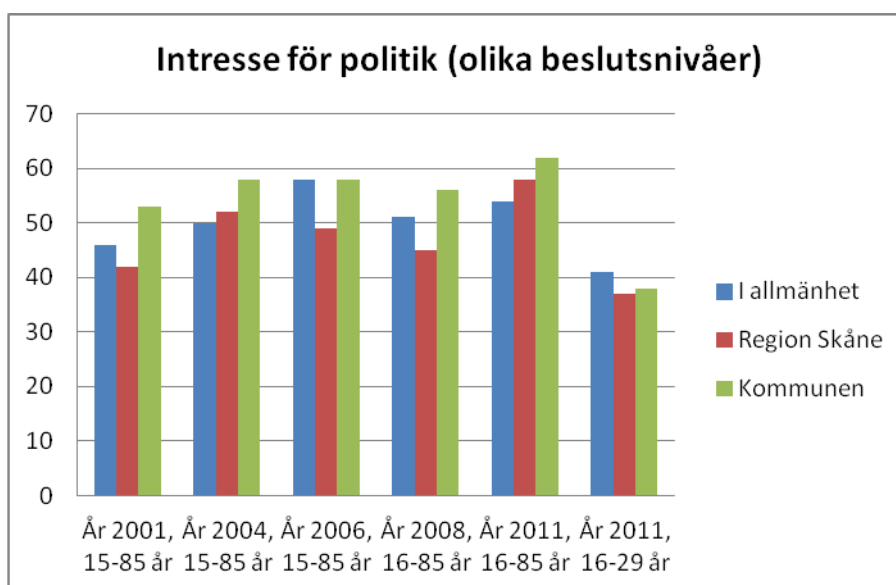
Figur 7: Internets påverkan på demokratin efter påståenden och åldersgrupp. Andel som instämmer helt och fullt.

5.2 Regionalt politiskt deltagande

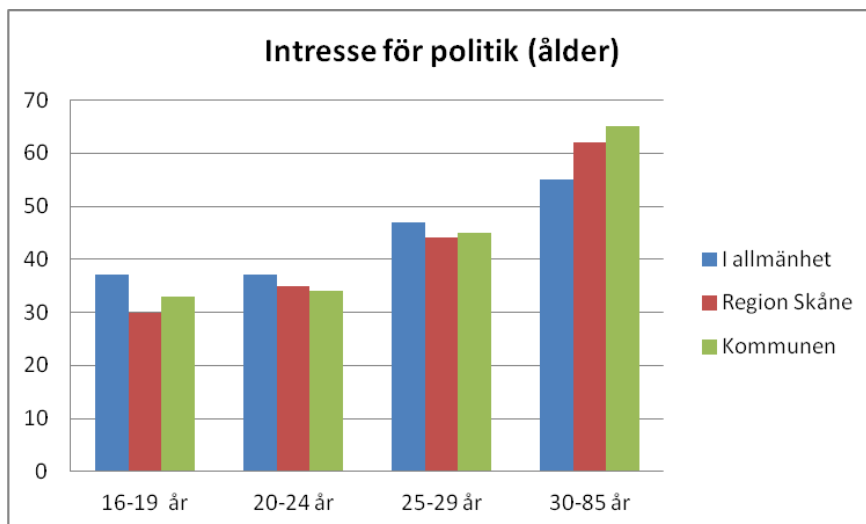
5.2.1 Intresse för politik på olika beslutsnivåer

Figur 8 visar spridningen av politiskt intresse på olika beslutsnivåer, politik i allmänhet, Region Skåne och kommunpolitik. Figuren visar andelen som är intresserade, efter respondenterna svarar på en skala från *mycket intresserad* till *inte alls intresserad*. I översikten över samtliga respondenter mellan år 2001 och år 2011, visar respondenterna det störst intresse för kommunalpolitiken, vilket Engelbrecht (2012) menar är lika för övriga delar av landet, så kommunalpolitiken och kommunens verksamhet berör medborgarna i vardagen. Intresset mellan Region Skåne och politik i allmänhet skiftar över tidsperioden, då intresset för politik i allmänhet ökar, kan det kopplas samman med en så kallad ”valårseffekt”. För unga i åldern 16-29 år är intresset för politik märkbart lägre inom alla områden jämfört med genomsnittet. Högst intresse finns dock för politik i allmänhet, där 41 procent anger att de är intresserad, vilket avviker från populationen som helhet. Inom kommunpolitik är 38 procent intresserad och för Region Skåne är 37 procent intresserade. (Engelbrecht, 2012).

Figur 9 visar spridning av politiskt intresse på olika politiska nivåer, där skiftet från ett intresse för politik i allmänhet till ett intresse för kommunpolitik sker efter 29 år. Det politiska intresset i allmänhet ökar också med åldern, där lägsta intresse finns i åldersgruppen 16-19 år. (Engelbrecht, 2012).

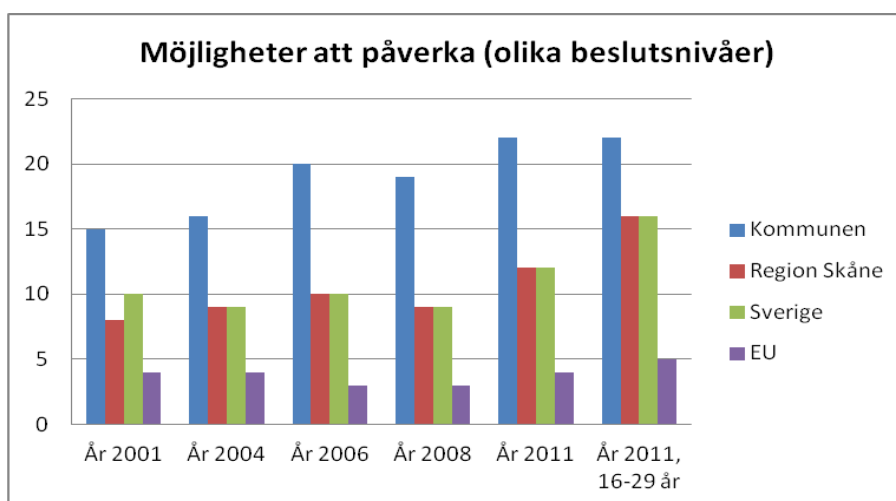
Figur 8: Intresse för politik på olika beslutsnivåer över hela populationen. Diagrammet visar svar som instämmer.

Figur 9: Intresse för politik på olika beslutsnivåer efter ålder, år 2011. Diagrammet visar svar som instämmer.

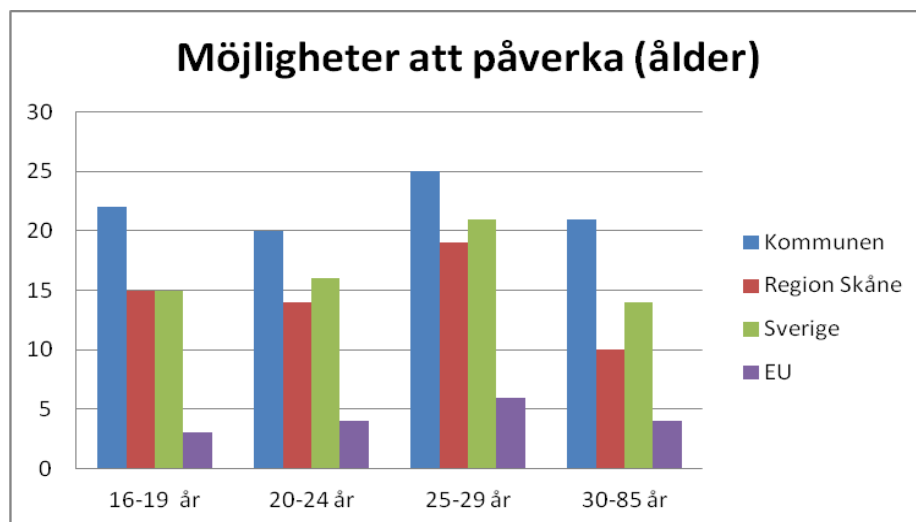
5.2.2 Ungdomars påverkansmöjligheter

Figur 10 visar att populationen anser sina möjligheter att påverka politiken på olika beslutsnivåer som låga. Svartalternativen var från ”*mycket goda möjligheter*” till ”*mycket dåliga möjligheter*”. Högst påverkansmöjligheter anser hela populationen att det finns på kommunnivå och lägst på överstatlig nivå, nivån för möjligheten att påverka på nationell nivå och inom Region Skåne ligger på jämna nivåer mellan år 2001 och år 2011. Attityden till att påverka kommunpolitiken har ökat, samt möjligheten att påverka på nationell och regional nivå, över tidsperioden. Engelbrecht (2012) menar att unga har en högre tilltro till möjligheten att påverka, i jämförelse med hela populationen. Störst skillnad syns på påverkan på nationella och regional nivå, men ingen skillnad på överstatlig nivå. (Engelbrecht, 2012).

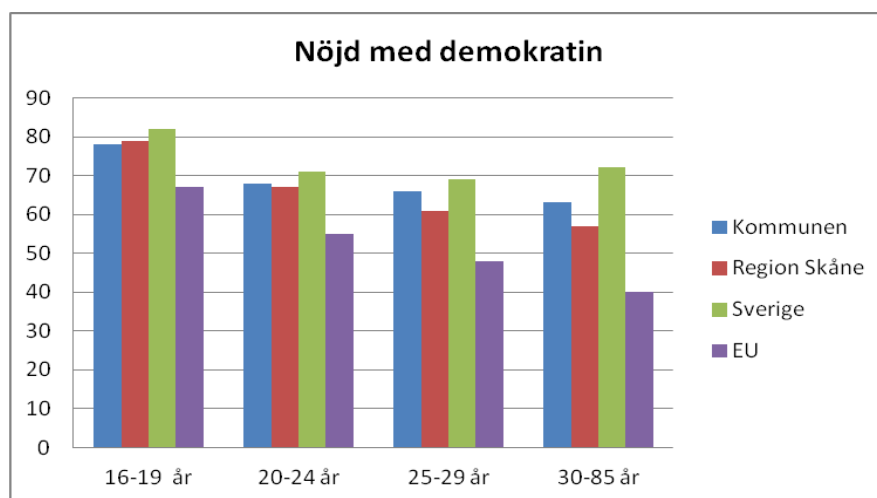
Figur 10: Möjligheter att påverka på olika beslutsnivåer. Andel som anser goda möjligheter.

Figur 11 visar möjligheten att påverka efter åldersgrupper, där åldersgruppen 25-29 år anser att det finns goda möjligheter att påverka på samtliga beslutsnivåer. Lika som figur 10 visade, har unga, oavsett yngre åldersgrupp, en högre tilltro till möjligheten att påverka, till skillnad från den äldre åldersgruppen. (Engelbrecht, 2012).

Figur 11: Möjligheter att påverka på olika beslutsnivåer efter ålder. Andel som anser goda möjligheter.

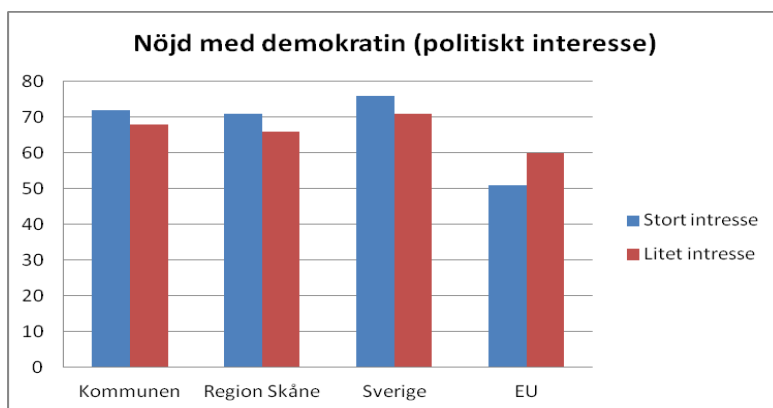
Hur nöjd populationen är med demokratin på de olika beslutsnivåerna sjunker efter åldersgrupp. Figur 12 visar att de som är mest nöjd med demokratin är åldersgruppen 16-19 år, och då mest på nationell nivå som i övriga åldersgrupper, men övriga beslutsnivåer värderas också högt. Hur nöjd respektive åldersgrupp är med demokratin sjunker dock marginellt mellan de olika åldersgrupperna, förutom på överstatlig nivå, där åldersgruppen 30-85 år är minst nöjd i jämförelse med de yngre åldersgrupperna. (Engelbrecht, 2012).

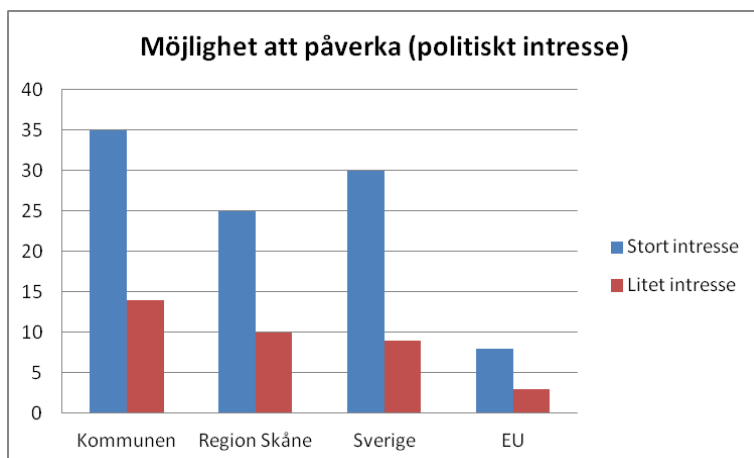
Figur 12: Andelen som är nöjd med demokratin på olika beslutsnivåer.

5.2.3 Ungas politiskt intresse

Engelbrech (2012) menar att personer med ett politiskt intresse är generellt mer nöjd med demokratin och kan ge positiva bedömningar över hur demokratin fungerar. Figur 13 reflekterar detta, då de med ett stort intresse för politik och visar sig vara mer nöjd med demokratin på kommunal, regional och nationell nivå. Det som avviker är att unga med ett litet politiskt intresse är mer nöjd med demokratin på en överstatlig nivå än de med ett stort politiskt intresse. Figur 14 visar på hur åldersgruppen 16-29 år bedömer sina möjligheter att påverka på olika beslutsnivåer. De med ett stort politiskt intresse visar sig vara markant mer positiva till möjligheten att påverka, än de med ett mindre politiskt intresse. För respondenter med ett stort politiskt intresse anses kommunal nivå ge god möjlighet till påverkan och den överstatliga nivån ge mindre möjlighet till påverkan. Den största skillnaden mellan de med ett stort politiskt intresse och ett litet politiskt intresse, finns i möjligheten att påverka på nationell nivå. (Engelbrech, 2012).

Figur 13: Nöjd med demokratin på olika beslutsnivåer, 16-29 år. Fördelat efter stort eller litet politiskt intresse.

Figur 14: Möjlighet att påverka efter olika beslutsnivåer, 16-29 år. Fördelat efter stort eller litet politiskt intresse.

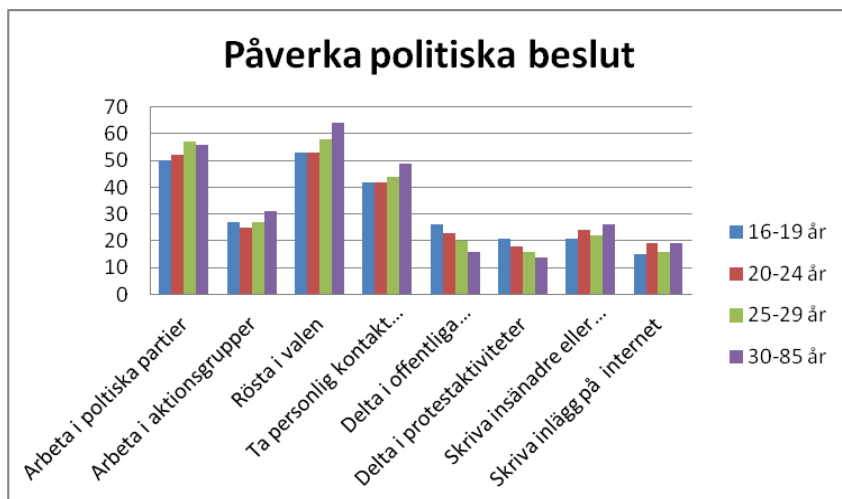
Figur 15 visar andelen respondenter som svarat ”ja, flera gånger” eller ”ja, en gång” på frågan om de utfört några olika politiska aktiviteter (för de fullständiga alternativen se bilaga 1). Av figuren går det att utläsa att personer med ett stort politiskt intresse i större utsträckning försökt göra något för att påverka politiska beslut. Den största skillnaden mellan de med ett stort politiskt intresse och ett litet politiskt intresse är främst att bojkottat vissa varor och tjänster, burit kampanjmärke, skrivit politiska inlägg på internet och diskuterat politik på internet. (Engelbrech, 2012).

Figur 15: Sätt respondenterna påverkat politiska beslut efter politiskt intresse. Andel som svarat "ja, flera gånger" och "ja, en gång".

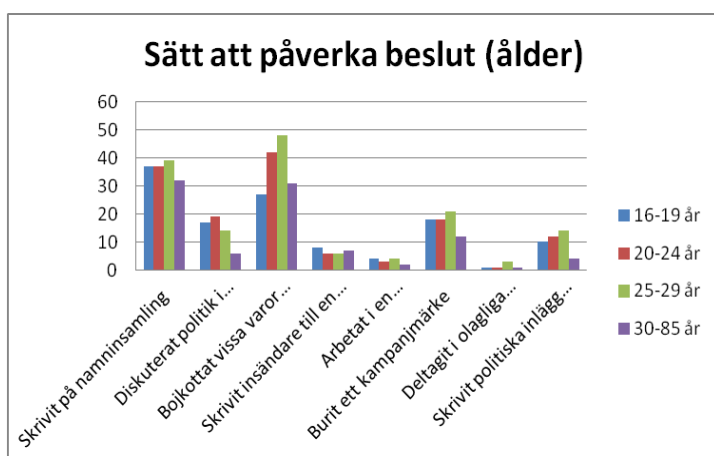
5.2.4 Effektivast sätt att påverka politiska beslut

Figur 16 visar att ungdomar inte skiljer sig från övriga befolkningen när det kommer till vilket sätt som är effektivast för att påverka politiska beslut, vilket är att rösta i valen och att vara aktiv i ett politiskt parti. Tredje största påverkansmöjlighet är att ta kontakt med någon som kan göra något åt saken. Detta visar på att unga anser att formell politisk aktivitet har störst inverkan på deras påverkansmöjligheter. Att delta i aktionsgrupper anses vara mer effektivt än att demonstrerar eller delta i protestaktiviteter. Minst effektivt anses vara att skriva en artikel eller inlägg i en tidning och att göra ett inlägg på Internet. Den äldre åldersgruppen 30-85 år, anser dock rösta i valen och att skriva en artikel eller insändare till en tidning är mer effektivt än de yngre generationerna. Den yngsta åldersgruppen 16-19 år anser dock att delta i offentliga demonstrationer och protestaktiviteter är mer effektivt än de äldre åldersgrupperna, och främst 30-85 år (för de fullständiga alternativen se bilaga 1). (Engelbrech, 2012).

Figur 16: Effektivaste sättet att påverka ett politiskt beslut. Andel som anser det mycket effektivt.

Figur 17 visar olika sätt som respondenterna, efter åldersgrupp, påverkat politiken under en 12-månadersperiod. Diagrammet visar andelen som svarat "ja, flera gånger" och "ja, en gång" (för de fullständiga alternativen se bilaga 1). Den yngre generationen i sin helhet (16-29 år), märker ut sig i sin helhet att de i mindre utsträckning skrivit på namninsamlingar, men är mer benägna att diskutera politik på internet och skriva politiska inlägg på internet än den äldre åldersgruppen (30-85 år). Den äldre generationen har i större utsträckning skrivit insändare till tidningar än den yngre generationen. I de olika åldersgrupperna inom den yngre generationen, finns de få signifikanta skillnader, främst skiljer sig åldersgruppen 25-29 år ut när det kommer till bojkottning av vissa varor och tjänster jämfört med de andra yngre åldersgrupperna. Detta kan enligt Engelbrech (2012) relateras till livssituationen, då de yngre åldersgrupperna ännu inte är ansvariga för hushållsköp och så vidare. (Engelbrech, 2012).

Figur 17: Sätt respondenter påverkat politiken under en 12-månadersperiod. Andel som svarat "ja, flera gånger" eller "ja, en gång".

6. Analys

Nedan följer studiens analys som bygger på den teoretiska referensramen och det insamlade materialet. Inledningsvis presenteras en översiktlig analys av det insamlade materialet, därefter är analysen uppdelad efter de fyra hypoteserna.

Inledningsvis i den här studien diskuterades ungas minskade politiska deltagande (Svenningsson, 2014) och vidare en problematisering av att det politiska deltagande kanske enbart bytt arena från offline till online. I undersökningen *Ungdomar i Skåne* (Engelbrech, 2012) visar att intresset för politik är lägre bland unga 16-29 år än genomsnittet (Se fig. 8), men om intresset för politik bryts ner i fler åldersgrupper går det att se att intresset för politik ökar ju äldre personen blir. Det stämmer överens med Holt et al. (2013) som menar att politisk delaktighet traditionellt ökar med åldern.

Om vi ser till nationell politik, så är intresset 37 procent bland 16- 19-åringar och ökar till 47 procent bland 25-29- åringar, för den äldre åldersgruppen är det 55 procent (30-85 år). Detta beror delvis på att livssituationen förändras ofta i hög grad mellan 16 och 29 års ålder, vilket kan skapa ett naturligt intresse då politikens inriktningar i högre grad påverkar individen. Detta är mest markant i att intresset för framförallt kommunalpolitik ökar mest med åldern. I åldersgruppen 16-29 år är intresset för den nationella politiken störst, men intresset för kommunalpolitik är störst i den äldre åldersgruppen (65 procent), vilket Engelbrech (2012) menar att kommunalpolitiken är det som mest berör individen i sin vardag (Se fig. 9).

Spekulationen till för att politiskt deltagande har flyttat online, och att Internet har ett positivt samband med politiskt deltagande (Boulianne, 2009), visar sig i att svenskarnas tilltro till att internet har en påverkan på demokrati har ökat. Baumgarten och Morris (2010) hävdar dock att internet skulle skapa en demokratisk revolution är överskattat. Svenskarna kanske inte har genomgått en revolution, men på påståendet ”[Internet]har gjort det lättare att förstå politik”, år 2003 var det bara 11 procent som instämde och år 2014 instämde 31 procent (se fig. 6). Andelen har alltså tredubblats på 11 år. Utav alla de påståendena som ställdes i undersökningen har tilltron till Internets påverkan på demokratin ökat, och hade kumlen år 2011 och har därefter planats ut. (Findahl, 2014). Skepsisen till internets påverkan på

demokratien kan ha påverkats av den så kallade NSA⁴-skandalen⁵ år 2013, och stora delar av befolkningen blev medvetna om att staten kan avlyssna och registrera vad en användare gör på internet.

6.1 Unga uttrycker i större utsträckning sitt politiska deltagande på Internet.

Den första uppställda hypotesen till den här studien är; *Unga uttrycker i större utsträckning sitt politiska deltagande på Internet*. Hypotesen bygger på ett moderniserat deltagande, då internet har ökat tillgängligheten på information (Breidel & Gustafsson, 2011) och tillgängligheten för unga är stor då den dagliga användningen av Internet bland unga ligger närmare 90 procent (se fig. 1). Undersökningen *Ungdomar i Skåne* visar att unga anser, om en med liten skillnad från den äldre åldersgruppen, att internet är ett effektivt sätt att påverka beslut (se fig. 16).

En större skillnad kan ses på vilket sätt unga valt att påverka ett politiskt beslut, där unga i större utsträckning skrivit politiska inlägg på internet än den äldre åldersgruppen. Flest av de unga som skrivit politiska inlägg på internet var 25 till 29-åringar, vilket kan relateras till att de även var den åldersgrupp av de unga som var mest politiskt intresserade (se fig.9). 14 procent i åldersgruppen 25-29 år, 12 procent i åldersgruppen 20- 24 år och 10 procent i åldersgruppen 16-19 år, vilket visar på att det är betydligt vanligare än i den äldre åldersgruppen (30-85 år) där bara 4 procent gjort politiska inlägg på internet (se fig. 17).

I fråga om att diskutera politik i forum på internet, är förhållandet det motsatta inom de yngre åldersgrupperna. I åldersgruppen 16-19 år är det 17 procent som diskuterat politik i forum på Internet, 20-24 år är det 19 procent och 25-29 år är det 14 procent, alltså samma andel som även skrivit politiska inlägg på internet. För den äldre åldersgruppen är andelen fortsatt lägre än de unga på 6 procent (se fig. 18). Enligt Holt et al. (2013) menar på att begreppen politiskt deltagande måste vidgas, vilket betyder att göra politiska inlägg på internet samt att diskutera politik i forum på internet också är politiska handlingar. Genom att utöva dessa handlingar, och klassa dem som politiska, kan det bygga en bro mellan att ha ett politiskt intresse och visa ett politiskt deltagande. Zhang et al. (2010) menar att för att göra personen politiskt delaktig,

⁴ NSA = National Security Agency. (Amerikanska nationella säkerhetsmyndigheten)

⁵Skandalen syftar till visseblåsaren Edward Snowden, före detta medarbetare på NSA, där han läckte dokument om utförda massavlyssningar av NSA. (SVD, 2014).

måste personen ha politiska diskussioner, vilket internet gör möjligt. De politiska diskussionerna som respondenterna i studien deltar i, är därför positivt i den bemärkelsen att det kan odla deras politiska deltagande och som Holt et al menar, räknas som politiska handlingar. Holt et al. tar även upp ett ”glapp” mellan generationerna i att använda Internet i ett politiskt syfte. Undersökningen bekräftar detta glapp mellan generationerna och att unga använder sig i större utsträckning av Internet i sitt politiska deltagande än den äldre generationen.

6.2 Politiskt deltagande online är inte lika starkt som ett deltagande offline.

Som tidigare avsnitt visade på är unga mer politiskt aktiva på internet än den äldre generationen. Hypotes 2; *Politiskt deltagande online är inte lika starkt som ett deltagande offline*, är till en del en värdering över vilka politiska handlingar som mest räknas som ett politiskt deltagande. Från det tidigare avsnittet visas även att ett onlinedeltagande används i större utsträckning av unga än av den äldre generationen. Zani och Barrett (2012) menar att politiskt deltagande är då någon har för avsikt att direkt eller indirekt påverka ett politiskt beslut på lokal, nationell eller internationell nivå. Att indirekt påverka genom ett okonventionellt deltagande, som enligt Zani och Barrett är att kontakta någon som kan påverka ett beslut, är det tredje effektivaste sättet att påverka enligt samtliga åldersgrupper. Det effektivaste sättet enligt samtliga åldersgrupper är dock att direkt påverka ett beslut, ett konventionellt deltagande, och det genom att rösta. Det finns dock en skillnad mellan åldersgrupperna, där den äldre generationen (30-85 år) 65 procent angav att rösta var effektivast, 58 procent i åldern 25-29 år och 53 procent i 20-24 år respektive 16-19 år (se fig. 16). Det visar att det traditionella och direkta sättet att påverka genom att rösta, fortsatt är den starkaste politiska handlingen.

De två olika typerna av deltagande, konventionellt deltagande och okonventionellt deltagande, visar att ett konventionellt deltagande är det starkaste. Det starkaste är att rösta och det andra är att arbeta i ett politiskt parti, något som samtliga åldersgrupper är ett effektivt sätt för politiskt deltagande. Det okonventionella deltagandet, som att demonstrera eller använda en politisk symbol, är över alla åldersgrupper mindre starkt. Intressant är dock att det okonventionella deltagandet är starkare hos de yngre åldersgrupperna än de äldre. Exempelvis anser 23 procent av unga 16-19 år att demonstrationer är effektivt sätt att påverka politiska beslut, men enbart 16 procent av den äldre åldersgruppen, samma går att se när det gäller

protestaktiviteter (se fig. 16). Undersökningen visar att ett deltagande offline är starkare än ett deltagande online för samtliga åldersgrupper. Starkast deltagande är att rösta och att arbeta i ett politiskt parti, påverkansmöjligheter som främst den äldre generationen fann viktiga. Minst politiskt deltagande är att skriva inlägg på internet, delta i demonstrationer och delta i protestaktiviteter, påverkansmöjligheter som främst de yngre åldersgrupperna fann viktiga.

6.3 Unga med ett stort politiskt intresse använder Internet i större utsträckning för ett politiskt deltagande än unga med ett litet politiskt intresse.

Som tidigare beskrivits, har unga ett mindre politiskt intresse än äldre generationer. Det politiska intresset, och attityden till politik skiftar dock markant inom den unga åldersgruppen. Det leder in på hypotes 3: *Unga med ett stort politiskt intresse använder internet i större utsträckning för ett politiskt deltagande än unga med ett litet politiskt intresse.* Enligt figur 13 går det att se att unga har hög tilltro till demokratin, men att unga med ett politiskt intresse har en något högre tilltro på lokal, regional och nationell nivå. På överstatlig nivå, har unga med ett litet politiskt intresse större tilltro än de med ett stort politiskt intresse (se fig. 13).

Den markanta skillnaden mellan ett stort politiskt intresse och ett litet politiskt intresse är synen på individens möjlighet att påverka. I gruppen med ett stort politiskt intresse anser 35 procent att det är lätt att påverka politiken på en lokal nivå, 25 procent på en regional nivå, 30 procent på en nationell nivå och 8 procent på en överstatlig nivå. Till skillnad från unga med ett litet politiskt intresse där 14 procent anser det är lätt att påverka på kommunal nivå, 10 procent på regional nivå, 9 procent på nationell nivå och 3 procent på överstatlig nivå. På både kommunal och nationell nivå skiljer det cirka 20 procent mellan de två grupperna (se fig. 14). Det visar på att ungas intresse för politik spelar en stor roll när det kommer till den politiska delaktigheten för unga. Ett stort politiskt intresse visar alltså en större tilltro till politiken och ger en uppfattning om att det finns en möjlighet att påverka den förda politiken i större utsträckning än unga med ett litet politiskt intresse.

I de olika sätten att påverka politiken finns en stor skillnad i användningen av internet mellan unga med ett stort politiskt intresse och ett litet politiskt intresse. 31 procent av de med ett stort politiskt intresse anser att det är effektivt att diskutera politik i forum på internet, och bara 6 procent av de med ett litet politiskt intresse (se fig.15). Gustafsson (2012) menar att de med ett politiskt intresse inte har några problem med att dela sina politiska åsikter online,

men att de med ett litet politiskt intresse ser politiska debatter på internet som polariserade med litet utrymme för gråzoner. Detta reflekteras i resultatet i den här studien, och kan vara en förklaring till varför åsikterna skiljer sig åt mellan grupperna. Samma skillnad ses nämligen också i påståendet om att skriva politiska inlägg på internet. 23 procent av unga med ett stort politiskt intresse har skrivit politiska inlägg på internet och 4 procent av unga med ett litet politiskt intresse. Bakker och de Vresse (2011) menar att internet gynnar de som redan är politiskt aktiva. Vilket kan betyda att skillnaderna mellan grupperna i tilltro till politiken, synen på möjligheten att påverka och sätten att påverka, snarare kan öka än att minska.

6.4 Unga värderar Internet som informationskälla högre än äldre generationer

Det finns idag en skillnad mellan nya medier och traditionella medier, där internet hör till nya medier och radio, TV och dagstidningar är en del av traditionella medier. Den fjärde hypotesen: *Unga värderar internet som informationskälla högre än äldre generationer*. Undersökningen visar att unga värderar internet som den viktigaste informationskälla, tillsammans med personliga kontakter. Radio och dagstidningar, som är en del av de traditionella medierna, är de som är minst viktiga. Internet som viktigaste informationskälla minskar i åldersgruppen 36 år, och minskar sedan gradvis för varje äldre åldersgrupp (se fig. 5). Findahl (2014) menar att det finns en ”tekniktröskel” att komma över för att kunna vara delaktig på internet, vilket kan förklara fallet i Internet som viktigaste informationskälla i och med en ökad ålder.

De äldre generationernas värdering över viktigaste informationskälla är en tvärtomvärdering än den yngre generationen, där traditionella medier som TV, radio och dagstidningar anses vara den viktigaste informationskällan. Holt et al. (2013) menar att användningen av olika medier är den största skillnaden mellan den yngre och den äldre generationen, vilket skapar ett ”glapp” mellan generationerna. Detta ”glapp” framkommer i den här undersökningen, då yngre i större utsträckning använder sig av internet som informationskälla och den äldre generationen förlitar sig på traditionella medier.

7. Slutsatser

Nedan presenteras studiens slutsatser som kan dras utifrån analysen av de uppställda hypoteserna. Efter studiens slutsatser följer ett avsnitt om förslag till vidare forskning inom området politiskt deltagande och Internet.

Syftet med denna studie är att undersöka ungas syn på politiskt deltagande utifrån två undersökningar. De slutsatser som kan dras från den här studien är att intresset för politik ökar med åldern, och högst intresse finns i den äldsta åldersgruppen. Genom att, som framgår i den här undersökningen, bryta ner den yngre generationen i fler åldersgrupper, se att intresset ökar något för varje åldersgrupp. Detta beror troligtvis på att en persons livssituation ändras på många olika områden mellan 16 och 29 år. Studien kan också bekräfta att unga använder sig av internet i sitt politiska deltagande i större utsträckning. Då främst i jämförelse med den äldre generationen, men internetanvändningen i form av total spenderad tid per vecka har också ökat över tid bland unga.

Studien visar också på att det traditionella politiska deltagandet, så som att rösta och vara medlem i ett politiskt parti, värderas högre än den nya formen av att vara politiskt delaktig online. Det finns därigenom en skillnad i vilka politiska handlingar som anses vara mest effektiva. Den äldre generationen föredrar ett konventionellt politiskt deltagande, och den yngre generationen tycker att ett okonventionellt politiskt deltagande har större verkningskraft. Studien bekräftar att det finns en skillnad i hur yngre och äldre ser på ett politiskt deltagande. Unga är ändå de som i störst utsträckning använder sig av diskutera politik och skriva politiska inlägg på internet. I och med att unga i större utsträckning använder sig av internet för ett politiskt deltagande, bör en vidgning av begreppet politiskt deltagande vara lämpligt. Detta för att inkludera politiska aktiviteter utanför det konventionella deltagandet. Unga visar sig ha en större tilltro till deras syn på att påverka på olika beslutsnivåer, än den äldre generationen. Störst tilltro till sin möjlighet att påverka är unga med ett stort politiskt intresse.

Studien kan även visa på att typen av att det finns en skillnad i synen på vilken som är den främsta informationskällan. Högst för alla åldersgrupper värderades personliga kontakter, därefter anger unga att internet är deras främsta informationskälla, och att de lägsta är radio

och dagstidningar. Den äldre generationen anger att internet är den minst viktiga informationskällan, men att traditionella medier som TV, radio och dagstidningar är deras viktigaste informationskälla. Detta visar på att det har skett en generationsskiftning i informationskonsumtionen, där olika typer av medier konsumeras av olika generationer och åldersgrupper.

7.1 Vidare forskning

För att vidare undersöka området om ungas politiska deltagande, är det lämpligt att vidare undersöka *var, hur, när* och *varför* unga använder Internet för att uttrycka sitt politiska deltagande. Exempelvis vilka forum som är de främsta i fråga om att uttrycka ett politiskt deltagande, hur de väljer att formulera sitt politiska deltagande, när det är viktigt att uttrycka ett politiskt deltagande och varför de väljer att uttrycka ett politiskt deltagande. Alltså att flytta forskningen från ett ”traditionella medier vs. nya medier”- perspektiv, till ett fokus på enbart nya medier och de nya arenor som unga befinner sig på.

Problematiken med att de som befinner sig i stor utsträckning på sociala medier också allt mer hamnar i en ”åsiktsbubbla”, och det nya sättet att leta efter åsikter som bekräftar personens egna åsikter än att delta i en debatt med många olika perspektiv. Det bör inkluderas i frågan om politisk ojämlikhet som uppstår när olika människor konsumerar så pass olika mediatyper. Vad blir konsekvenserna för en demokrati då dess invånare har så skilda omvärldsbilder? Hur stor är medvetenheten om att det du som individ väljer att ”klicka på”, automatiskt formar din upplevelse online?

Referenslista

- Alexa (2015) <https://www.facebook.com/facebook/info?tab=page_info> Hämtad: 2015-05-17
- Bakker, P.T & de Vreese, H., (2011) *Good for the Future? Young People, Internet Use, and Political Participation*. *Communication research*. 38(4) 451-470.
- Baumgartner J & Morris J (2010) *MyFaceTube Politics: Social Networking Web Sites and Political Engagement of Young Adults*. *Social Science Computer Review* 28(1): 24-44
- Best, S., J. & Krueger, B., S (2005) *Analyzing the Representiveness of Internet Political Participation*. *Political Behaviour* 28(2): 183-216.
- Boulianne, S. (2009) *Does Internet Use Affect Engagement? A Meta-Analysis of Research*. *Political Communication* 26(2): 193-211.
- Breindl, Y & Gustafsson, N. (2011) *Leetocracy: Networked Political Activism and the Continuation of Elitism in Competitive Democracy*. *Nexus: New Intersections in Internet Research* (193-212)
- Ekman, J & Amnå, E. (2012) *Political Participation and Civic Engagement: Towards a New Typology*. *Human affairs* 22 (283-300).
- Europa (2015) <<http://www.riksdagen.se/sv/Sa-funkar-riksdagen/>> Hämtad: 2015-05-24
- Facebook (2015) <https://www.facebook.com/facebook/info?tab=page_info> Hämtad: 2015-05-17
- Findahl, O (2014) *Svenskarna och Internet*. Stiftelsen för internetinfrastruktur. Göteborg.
- Gustafsson, N. (2012) *The Subtle Nature of Facebook Politics: Swedish Social Network Site Users and Political Participation*. *New media & Society* 14(7) 111-1127.
- Holt, K., Shehata, A., Strömbäck, J. & Ljungberg, E. (2013) *Age and the Effects of News Media Attention and Social Media Use on Political Interest and Participation: Do Social Media Function as Leveler?* *European Journal of Communication*. 28(1) 19-34.
- Instagram (2015) <<https://instagram.com/>> Hämtad: 2015-05-17
- Marsh, D & Stoker, G. (2010) *Theory and Methods in Political Science*. Palgrave Macmillan. China. s 268-270.
- Park N, Kee K & Valenzuela S (2009) *Being Immersed in Social Networking Environment: Facebook Groups, Uses and Gratifications, and Social Outcomes*. *Cyberpsychology & Behavior* 12(6): 729-733
- Pariser, E. (2011) <https://www.ted.com/talks/eli_pariser_beware_online_filter_bubbles> Hämtad: 2015-02-15

- Passini, S (2012) *The Facebook and Twitter Revolutions: Active Participation in the 21th Century*. Human Affairs 22: 301-312.
- Regeringen (2014) <<http://www.regeringen.se/sb/d/504/a/3027>> Hämtad: 2015-02-14
- Riksdagen (2015) <<http://www.riksdagen.se/sv/Sa-funkar-riksdagen/>> Hämtad: 2015-05-24
- Skåne (2015) <<http://www.skane.se/framtid-och-utveckling/Om-Skane/kort-fakta-skane/>> Hämtad: 2015-05-24
- SVD (2014) <http://www.svd.se/nyheter/utrikes/nsa-skandalen-pa-tva-minuter_8903124.svd> Hämtad: 2015-05-19
- Svenningsson, M. (2014) *"I don't like it and I think it's useless, people discussing politics on Facebook": Young Swedes' understandings of social media use for political discussion*. Journal of Psychosocial Research on Cyberspace 8(3).
- The Learning Network (2012) <http://learning.blogs.nytimes.com/2012/02/01/feb-1-1960-black-students-and-the-greensboro-sit-in/?_r=0> Hämtad: 2015-05-26
- Twitter (2015) <<https://about.twitter.com/what-is-twitter>> Hämtad: 2015-05-17
- Valmyndigheten (2014). <<http://www.val.se/val/val2014/slutresultat/R/riks/index.html>>
- Zani, B. & Barret, M. (2012) *Engaged Citizens? Political Participation and Social Engagement among Youth, Women, Minorities, and Migrants*. Human affairs 22: 273-282.
- Zhang W, Johnson TJ, Seltzer T, et al. (2010) *The Revolution will be Networked: The Influence of Social Networking Sites on Political Attitudes and Behaviour*. Social Science Computer Review 28(1): 75–92.

Bilaga 1

Figur 15: Sätt respondenterna påverkat politiska beslut efter politiskt intresse.

- Skrivit på namninsamling
- Diskuterat politik i forum på Internet
- Bojkotta vissa varor och produkter
- Skrivit insändare till en tidning
- Arbetat i aktionsgrupper
- Burit ett kampanjmärke
- Deltagit i olaglig protestaktivitet
- Skrivit politiska inlägg på Internet

Figur 16: Effektivaste sätten att påverka ett politiskt beslut.

- Arbeta i politiska partier
- Arbeta i aktionsgrupper
- Rösta i valen
- Ta personlig kontakt med folk som har något att säga till om
- Delta i offentliga demonstrationer
- Delta i protestaktiviteter
- Skriva insändare eller artikel i en tidning
- Skriva inlägg på Internet

Figur 17: Sätt respondenter påverkat politiska beslut under en 12-månadersperiod.

- Skrivit på namninsamling
- Diskuterat politik i forum på Internet
- Bojkotta vissa varor och produkter

- Skrivit insändare till en tidning
- Arbetat i aktionsgrupper
- Burit ett kampanjmärke
- Deltagit i olaglig protestaktivitet
- Skrivit politiska inlägg på Internet